

Beslut om införande av automatiserat beslutsförfarande: Utfärdande av certifikat, medborgarcertifikat på identitetskort

Myndighet som ansvarar för beslutsförfarandet	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata
Beslutsförfarande	Utfärdande av certifikat, medborgarcertifikat på identitetskort
Datum då beslutsförfarandet infördes	Det automatiska beslutsförfarandet har införts innan informationslagstiftningen trädde i kraft.
Beslutsdatum	08.11.2024

Beslut

Enligt 28 d § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (informationshanteringslagen, 906/2019) har Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (MDB) fattat ett beslut om att införa ett automatiserat beslutsförfarande, där det är fråga om ett medborgarcertifikat som beviljats av MDB för ett identitetskort som utfärdats av polisen eller utrikesförvaltningen. Det beslutsförfarande som avses i beslutet om ibruktagande används för avgöranden som fattas på basis av ansökningar om medborgarcertifikat.

Motivering

Inledning

MDB har med detta beslut om införande bedömt förutsättningarna för att införa ett automatiserat beslutsförfarande. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har i sin bedömning beaktat lagstiftningen om identifieringstjänster och betrodda tjänster som gäller certifikattjänster (lagen om befolkningsdatasystemet och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas certifikattjänster (661/2009), lagen om identitetskort (663/2016), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, dvs. eIDAS-förordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1183 av den 11 april 2024 om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 vad gäller inrättandet av ett europeiskt ramverk för digital identitet, dvs. den förnyade eIDAS-förordningen, förordning om tillitsnivåer dvs. Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1502 av den 8 september 2015 om fastställande av tekniska minimispecifikationer och förfaranden för tillitsnivåer för medel för elektronisk identifiering i enlighet med artikel 8.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 om elektronisk

Stödtjänster för digitaliseringen och kompatibilitet 16.9.2024

identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden. lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 av den 20 juni 2019 om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet, dvs. EU:s ID-förordning, samt förutsättningar som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003), informationshanteringslagen och den allmänna dataskyddsförordningen (dataskyddsförordningen, (EU) 2016/679).

MDB anser på de grunder som nämns nedan att ifrågavarande beslutsförfarandet till alla delar uppfyller förutsättningarna för att införa ett automatiserat beslutsförfarande.

Lagstiftning om identifieringstjänster och betrodda tjänster

Lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009), särskilt 6 kap., innehåller bestämmelser om produktion och tillhandahållande av MDB:s certifikattjänster för allmänheten.

Enligt 6 § i lagen ska Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata tillhandahålla riksomfattande tjänster inom certifierad elektronisk kommunikation. Syftet med tjänsterna och prestationerna är att möjliggöra, genomföra och trygga samhällets funktioner och informationsförsörjning och att trygga möjligheterna för samhällsmedlemmarna att göra sina rättigheter gällande och fullgöra sina skyldigheter. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata för ett certifikatregister över beviljade personcertifikat.

- Enligt 61 § i lagen ska Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata producera, tillhandahålla och administrera medborgarcertifikat som är avsedda att användas vid certifierad elektronisk kommunikation samt certifikatregistertjänster och spärllisttjänster som direkt hänför sig till användningen av medborgarcertifikat. Med medborgarcertifikat avses ett certifikat som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata utfärdar för en fysisk person och som ingår i ett identitetskort som avses i lagen om identitetskort (663/2016) eller i ett annat myndighetsdokument eller tekniskt underlag och som används för att verifiera en fysisk person, för elektronisk signering och för att bläddra i meddelanden. För närvarande finns medborgarcertifikatet enbart på identitetskort.

- 66 § i lagen innehåller bestämmelser om villkoren för beviljande av medborgarcertifikat och om de krav som ställs på sökanden samt om att lagen om identitetskort ska tillämpas på ansökan om medborgarcertifikat som ingår i ett identitetskort,

- I 68 § i lagen föreskrivs om möjligheten att ansöka om medborgarcertifikat på elektronisk väg samt om förnyande av certifikat som ingår i ett identitetskort med stöd av bestämmelserna i lagen om identitetskort.

Enligt 3 § 1 mom. i lagen om identitetskort (663/2016) ingår det i ett identitetskort ett sådant av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata utfärdat medborgarcertifikat som avses i 61 § 3 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009). Det som föreskrivs i 1 mom. gäller inte ett identitetskort för minderårig eller ett temporärt identitetskort som avses i 15 §. Enligt 5 § i lagen har identitetskortet en teknisk del i vilken det lagras uppgifter om medborgarcertifikat, de uppgifter för identifiering av kortinnehavaren som behövs vid elektronisk kommunikation och andra nödvändiga tekniska uppgifter som hänför sig till medborgarcertifikatet. Ett identitetskort för minderårig och ett temporärt identitetskort har inte någon sådan teknisk del som avses i denna paragraf. Enligt 9 § görs ansökan om identitetskort hos

Stödtjänster för digitaliseringen och kompatibilitet 16.9.2024

polisen. Ansökan kan göras anhängig elektroniskt. Sökanden ska personligen infinna sig hos myndigheten för komplettering av ansökan, om inte något annat följer av 10 § (Personlig närvaro vid elektronisk ansökan av identitetskort). En finsk medborgare som vistas utomlands kan ansöka om identitetskort hos en finsk ambassad, hos ett konsulat som leds av en utsänd tjänsteman eller hos någon annan finsk beskickning som utfärdar pass med en anställd finsk medborgare som utrikesministeriet har bemyndigat att utfärda identitetskort (finsk beskickning). Sökanden ska vara personligen närvarande när han eller hon ansöker om identitetskort hos en finsk beskickning, och ansökan kan inte anhängiggöras på elektronisk väg. I 16 § i lagen föreskrivs att för en minderårig sökande kan ett identitetskort utfärdas, om vårdnadshavarna ger sitt samtycke till det. 18 § i lagen föreskriver behörighet att utfärda identitetskort. Identitetskort utfärdas av en polisinrättning. Identitetskort för en finsk medborgare som vistas utomlands utfärdas av en finsk beskickning. I 20 § i lagen föreskrivs att om ett identitetskort utfärdas i enlighet med ansökan, ges sökanden inte något separat förvaltningsbeslut eller någon besvärshanvisning.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, dvs. eIDAS-förordningen möjliggör en fysisk och elektronisk ansökningsprocess identifikation av personer. Artikel 24 i förordningen Krav på kvalificerade tillhandahållare av betrodda tjänster, konstaterar följande: 1. En kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster ska, när den utfärdar ett kvalificerat certifikat för en betrodd tjänst, på lämpligt sätt och i enlighet med nationell rätt kontrollera identiteten och i förekommande fall eventuella särskilda attribut för den fysiska eller juridiska person till vilken det kvalificerade certifikatet utfärdas. Den information som avses i första stycket ska kontrolleras av den kvalificerade tillhandahållaren av betrodda tjänster antingen direkt eller via tredje man i enlighet med nationell rätt på något av följande sätt: a) genom fysisk närvaro av den fysiska personen eller av en behörig företrädare för den juridiska personen, b) på distans, med hjälp av medel för elektronisk identifiering, där en fysisk närvaro av den fysiska personen eller en behörig företrädare för den juridiska personen vid tidpunkt före utfärdandet av det kvalificerade certifikatet säkerställs och som uppfyller kraven i artikel 8 när det gäller tillitsnivåerna väsentlig eller hög, c) genom ett certifikat för en kvalificerad elektronisk underskrift eller en kvalificerad elektronisk stämpel som utfärdats i enlighet med led a eller b, d) med hjälp av andra identifieringsmetoder som erkänns på nationell nivå och som erbjuder garantier som är likvärdiga med fysisk närvaro. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1183 av den 11 april 2024 om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 vad gäller inrättandet av ett europeiskt ramverk för digital identitet medför en ändring i artikel 24.1 och inkluderar en ändring i bestämmelserna som ett elektroniskt identifieringsverktyg för den europeiska digitala identiteten samt föreskriver om uppfyllandet av kravet på hög förtroendegrad för identifiering och fastställande av överensstämmelse med kraven vid användning av andra identifieringsmetoder än de som räknas upp i artikeln. Till artikel 24.1 har dessutom fogats ett krav om enligt vilken fysisk närvaro av den fysiska personen eller av en behörig företrädare för den juridiska personen ska identifieras med hjälp av lämpliga bevis och förfaranden och i enlighet med nationell rätt

I 22 § i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009) föreskrivs om förnyande av identifieringsverktyg. Enligt paragrafen, när identifieringsverktyg förnyas ska de krav uppfyllas som gäller för tillitsnivån väsentlig enligt avsnitt 2.2.4 i bilagan till förordningen om tillitsnivåer vid elektronisk identifiering.

Förordning om tillitsnivåer, dvs. kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1502 av den 8 september 2015 om fastställande av tekniska minimispecifikationer och förfaranden

Stödtjänster för digitaliseringen och kompatibilitet 16.9.2024

för tillitsnivåer för medel för elektronisk identifiering i enlighet med artikel 8.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden. Punkt 2.2.4 i bilagan till förordningen om tillitsnivåer konstaterar följande: Med beaktande av riskerna för ändring i personidentifieringsuppgifterna måste förnyelse eller ersättning uppfylla samma tillitskrav som det ursprungliga styrkandet och kontrollen av identiteten eller grundas på ett giltigt medel för elektronisk identifiering med samma eller högre tillitsnivå. Krav på hög tillitsnivå är dessutom: Om förnyelse eller ersättning grundas på ett giltigt medel för elektronisk identifiering, kontrolleras identitetsuppgifterna mot en tillförlitlig källa.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet (s.k. EU:s ID-förordning). Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 (EU:s ID-förordning) om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet föreskrivs också om uppgifter som ska lagras i identitetskortets tekniska del (ansiktsbild, fingeravtryck). I artikel 3.9 konstateras att om medlemsstaterna inför ett dubbelt gränssnitt eller separat lagringsmedium i identitetskortet ska detta extra lagringsmedium uppfylla kraven i relevanta ISO-standarder. Chip/lagringsmedium på ett identitetskort är en teknisk del där även biocertifikaten finns.

Med stöd av lagstiftning om identifieringstjänster och betrodda tjänster som gäller certifikattjänster kan en ansökan göras till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata om ett medborgarcertifikat som ska införas på ett identitetskort. Ansökan avgörs av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Förutsättningar enligt förvaltningslagen

Förutsättningar för automatiserat avgörande av ett ärende

Enligt 53 e § 1 mom. i förvaltningslagen är det fråga om ett automatiserat avgörande när en myndighet genom automatisk databehandling träffar ett avgörande som avslutar behandlingen av ett ärende utan att avgörandet granskas och godkänns av en fysisk person. Enligt 2 mom. i nämnda paragraf kan en myndighet avgöra ett ärende automatiserat, när det i ärendet inte ingår omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall eller när de i ärendet ingående omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall har bedömts av en tjänsteman eller någon annan som handlägger ärendet. Avgöranden ska grundas på behandlingsregler som har utarbetats med stöd av tillämplig lag och förhandsprövning.

Såsom konstaterats ovan gör Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata ett avgörande om beviljande/förnyande av certifikat. Då är det fråga om ett avgörande som avslutar behandlingen av ärendet och förutsättningarna för automatiserat avgörande av ärendet blir tillämpliga.

För att ett certifikat ska beviljas automatiserat förutsätts att man utifrån en förhandsbedömning har bedömt att ansökan uppfyller förutsättningarna för beslutsfattande. Prövningen från fall till fall gäller villkoren för beviljande av identitetskort. Prövningen görs av myndigheten som utfärdar identitetskort, inte av MDB. Behandlingen av ansökan om identitetskort kan eventuellt framskrida först efter prövning och komplettering av ansökan enligt lagen om identitetskort och lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster. Prövningen kan gälla tagande av fingeravtryck, krav på personlig närvaro, identifikation, ansökans och bilagornas innehållsmässiga tillräcklighet, handläggning av en minderårig sökandes ansökan

Stödtjänster för digitaliseringen och kompatibilitet 16.9.2024

och samtycke av vårdnadshavaren/den minderårigas företrädare. Omständigheter som kräver prövning från fall till fall bedöms innan ärendet avgörs. Avgörandet är inte förknippat med prövning och bedömning av MDB som utfärdar certifikatet.

Certifikatet beviljas till alla som uppfyller de föreskrivna villkoren samt till aktörer som uppfyller kraven i MDB:s dokument om medborgarcertifikatpolitik och Polisstyrelsens och MDB:s identitetskort samt användarvillkoren för medborgarcertifikat. Kraven på sökanden gäller sökandens nationalitet, hemvist, BDS-registrering, dokument som styrker sökandens identitet och uppehållsrätt samt ett verktyg för starkt elektroniskt autentisering. Dessa förutsättningar och krav beskrivs mer detaljerat i avsnitt 4 i dokumentationen av behandlingsreglerna i anslutning till detta beslut om ibruktagande. Endast ansökningar som inte kräver prövning från fall till fall avgörs automatiserat. Således uppfylls förutsättningarna för automatiserat beslutsförfarande till denna del. För att ärendet ska kunna avgöras automatiserat förutsätts dessutom att en certifikatansökan har gjorts i samband med ansökan om identitetskort antingen i polisens elektroniska e-tjänst med stark autentisering eller vid polisens serviceställe för tillstånd eller vid en finsk beskickning utomlands genom identifiering med en giltig identitetshandling och i fråga om en utländsk sökande genom att dessutom visa upp ett giltigt uppehållstillstånd eller uppehållskort eller registrerad uppehållsrätt, och att certifikatansökan/begäran om att skapa certifikat förmedlas till MDB för avgörande i ett automatiserat förfarande. Certifikatansökningar som anhängiggjorts på annat sätt avgörs inte automatiserat. Polisens e-tjänst/myndigheten som utfärdar identitetskort handleder alla sökanden och säkerställer att den anhängiggjorda ansökan innehåller alla uppgifter som är nödvändiga för att ärendet ska kunna behandlas och avgöras automatiserat.

Det automatiserade beslutsförfarandet för ansökan om och förnyande av certifikat som är föremål för beslutet om ibruktagande grundar sig direkt på lagstiftningen och de ovan nämnda behandlingsreglerna för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata som utarbetats utifrån lagstiftningen. Behandlingsreglerna styr behandlingen och det automatiserade avgörandet av ärendet. Behandlingsreglerna har utarbetats så att ett automatiserat avgörande i varje ärende automatiskt leder till ett slutresultat enligt lagen om identifieringstjänster och betrodda tjänster och annan tillämplig lagstiftning.

Rättsskyddsvillkor vid automatiserat avgörande

Enligt 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen är en förutsättning för automatiserade avgöranden att den fysiska person som avgörandet avser avgiftsfritt till alla delar får begära omprövning av avgörandet genom en omprövningsbegäran enligt 7 a kap. eller med ett jämförbart rättsmedel som behandlas hos den myndighet som har fattat beslutet eller hos en myndighet som hör till samma personuppgiftsansvarige som den beslutande myndigheten.

Med stöd av 53 f § 2 mom. i förvaltningslagen tillämpas dock inte 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen om en parts yrkande som inte gäller någon annan part godkänns genom automatiserat avgörande.

I samband med beviljandet av ett identitetskort som innehåller medborgarcertifikat ges inget förvaltningsbeslut eller någon anvisning om hur man begär omprövning. I fråga om identitetskort som innehåller medborgarcertifikat föreskrivs att om ett identitetskort utfärdas i enlighet med ansökan, ges sökanden inte något separat förvaltningsbeslut eller någon besvärсанvisning (20 § i lagen om identitetskort). Enligt 66 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas certifikattjänster tillämpas dessutom lagen om identitetskort på ansökan om ett medborgarcertifikat som ingår i ett identitetskort och enligt lagens 68 § lagen om identitetskort tillämpas lagen om identitetskort på förnyandet.

Stödtjänster för digitaliseringen och kompatibilitet 16.9.2024

På det sätt som beskrivs ovan avgörs sådana ärenden automatiserat där en myndig part ansöker om medborgarcertifikat för sin egen del, där det i ärendet inte finns andra parter och där partens yrkande kan godkännas. Rättsskyddsvillkoret tillämpas inte i en dylik situation.

Automatiserat avgörande av ett ärende kan också gälla en minderårig part som ansöker om medborgarcertifikat för sig själv och vars yrkande kan godkännas. Vid utfärdande av identitetskort som innehåller medborgarcertifikat för minderåriga/barn beaktas bestämmelserna i 16 § i lagen om identitetskort som förutsätter samtycke av vårdnadshavarna/den minderårigas företrädare. Dessutom beaktas bestämmelserna om tillhandahållande av informations-samhällets tjänster för barn samt bestämmelserna om likabehandling och jämlikhet:

- Enligt 5 § i dataskyddslagen är åldersgränsen som tillämpas när informationssamhällets tjänster erbjuds tjänster 13 år.
- Konventionen om barnets rättigheter, såsom den preciseras bland annat i barnrättskommitténs allmänna kommentar om barnets rättigheter i den digitala miljön (Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 25 (2021) om barnets rättigheter i digitala miljöer, CRC/CGC/25) konstaterar: Konventionsstaterna bör se till att barnets rättigheter rörande arbete i den digitala miljön och därmed förknippade möjligheter till ersättning skyddas.
- Enligt artikel 1 i konventionen om barnets rättigheter avses med barn varje människa under 18 år, om inte barnet blir myndigt tidigare enligt den lag som gäller barnet.
- Enligt 6 § 3 mom. i grundlagen skall barn bemötas som jämlika individer och de skall ha rätt till medinflytande enligt sin utvecklingsnivå i frågor som gäller dem själva. Enligt förarbetena till bestämmelsen (RP 309/1993 rd, s. 45/I) betonas kravet på att barn ska bemötas på ett jämlikt sätt, men också som jämlika människor med i princip lika grundläggande fri- och rättigheter i förhållande till den vuxna befolkningen.

På grund av tjänstens natur är det inte ändamålsenligt att framställa ett rättelseyrkande. Ett beslut som fattats i ett automatiserat förfarande kan vara beviljande av certifikat enligt ansökan. Certifikatets innehåll kan av tekniska skäl inte ändras på grund av ett rättelseyrkande. Om det utfärdade certifikatet är felaktigt med tanke på datainnehållet ska det på initiativ av certifikatinnehavaren eller certifikatutfärdaren spärras och ett nytt identitetskort med medborgarcertifikat sökas.

Uppgifterna i certifikatet grundar sig delvis på uppgifterna i befolkningsdatasystemet. Om det finns ett fel i en parts personuppgifter i befolkningsdatasystemet kan parten begära omprövning av detta i enlighet med 76 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Meddelande om automatiserat avgörande

Med stöd av 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen ska det av förvaltningsbeslutet framgå om ärendet har avgjorts automatiserat samt var det beslut om införande som avses i 28 d § i informationshanteringslagen finns att tillgå. Enligt 53 g § 2 mom. i förvaltningslagen ska, om det inte meddelas något förvaltningsbeslut i ärendet med stöd av någon annan lag, de uppgifter som avses i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen och information om vilka uppgifter som ligger till grund för det automatiserade avgörandet dock meddelas parten på något annat sätt senast när behandlingen av ärendet avslutas.

Stödtjänster för digitaliseringen och kompatibilitet 16.9.2024

I samband med beviljandet av ett identitetskort som innehåller medborgarcertifikat ges inget förvaltningsbeslut. I fråga om identitetskort som innehåller medborgarcertifikat föreskrivs att om ett identitetskort utfärdas i enlighet med ansökan, ges sökanden inte något separat förvaltningsbeslut eller någon besväransvisning (20 § i lagen om identitetskort). Enligt 66 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas certifikattjänster tillämpas dessutom lagen om identitetskort på ansökan om ett medborgarcertifikat som ingår i ett identitetskort och enligt lagens 68 § lagen om identitetskort tillämpas lagen om identitetskort på förnyandet.

MDB och myndigheten som utfärdar identitetskort informerar parterna om det automatiserade avgörandet av medborgarcertifikatet senast när handläggningen av ärendet avslutas.

På basis av detta beslut om ibruktagande antecknas i den information som ges om det automatiserade beslutsförfarandet att ärendet har avgjorts automatiserat på det sätt som avses i 53 e § i förvaltningslagen. I informationen antecknas dessutom adressen till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas webbplats, där detta beslut om ibruktagande är tillgängligt. Informationen innehåller också anvisningar för andra sätt på vilka man kan begära beslutet om ibruktagande från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Med stöd av 53 g § 3 mom. i förvaltningslagen antecknas namnet på den person som ger tilläggsuppgifter inte informationen om det automatiserade beslutsförfarandet. I information antecknas dock kontaktuppgifter som en part vid behov kan kontakta för att begära tilläggsuppgifter.

Förutsättningar enligt informationshanteringslagen

Dokumentering av uppgiftsfördelning och behandlingsregler

Enligt 28 a § 1 mom. i informationshanteringslagen ska myndigheten dokumentera uppgiftsfördelningen mellan de personer som ansvarar för att skyldigheterna enligt 6 a kap. i informationshanteringslagen fullgörs. MDB har dokumenterat uppgiftsfördelningen i en separat handling. Uppgiftsfördelningen grundar sig på arbetsordningen, uppgiftsbeskrivningarna och andra handlingar.

Enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen ska myndigheten säkerställa att behandlingsreglerna för ett automatiserat beslutsförfarande dokumenteras så tydligt och heltäckande att deras lagenlighet kan påvisas. Av reglerna för behandling ska särskilt framgå hur man säkerställer att beslutsförfarandet är icke-diskriminerande, hur ärendet utreds tillräckligt och korrekt, inklusive hörande, samt hur avgörandet motiveras eller varför det inte behöver motiveras.

MDB har utarbetat en dokumentation av behandlingsreglerna enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen av vilken det framgår hur det ifrågavarande automatiserade beslutsförfarande fungerar. I dokumentationen beskrivs alla skeden i det automatiserade beslutsförfarandet som påverkar hur ärendet avgörs samt behandlingsregler för varje skede av beslutsförfarandet. I dokumentationen beskrivs den lagstiftning som tillämpas på det automatiserade beslutsförfarandet och en bedömning av hur man säkerställer att beslutsförfarandet är icke-diskriminerande. I behandlingsreglerna fastställs hur ärendet ska utredas tillräckligt och korrekt och på vilka grunder parten inte behöver höras och avgörandet inte motiveras. Likaså beskrivs de uppgifter som behövs för att avgöra ärendet, informationskällorna och förfarandena i anslutning till inhämtandet av uppgifter samt säkerställandet av att uppgifterna

Stödtjänster för digitaliseringen och kompatibilitet 16.9.2024

är aktuella och felfria. Dokumentationen innehåller även information om hur det automatiserade beslutsförfarandet kvalitetssäkrats samt om hur kraven på informationssäkerhetskraven uppfylls.

På det sätt som föreskrivs i 28 a § 3 mom. i informationshanteringslagen har dokumentationen av behandlingsreglerna som avses i 28 a 2 mom. i informationshanteringslagen och dess laglighet granskats, och dokumentationen har godkänts. MDB förvarar den godkända dokumentationen av behandlingsregler i minst fem år från början av kalenderåret efter att det automatiserade beslutsförfarandet tagits ur bruk.

MDB har i enlighet med 28 a § 4 mom. i informationshanteringslagen säkerställt att man i minst fem år efter att ärendet avgjorts kan visa med vilka behandlingsregler för automatiserade avgöranden som tillämpats på ett enskilt ärende, detta på basis av dokumentationen av behandlingsreglerna och de informationssystem som använts för att avgöra ärendet.

Kvalitetssäkring, kvalitetskontroll och hantering av felsituationer

Enligt 28 b § i informationshanteringslagen ska myndigheten innan ett automatiserat beslutsförfarande införs och när förfarandet ändras under användningstiden säkerställa att förfarandet motsvarar den dokumentation som avses i 28 a § 2 mom., dvs. behandlingsregler som upprättats för förfarandet. Dessutom ska myndigheten säkerställa ett gott språkbruk i automatiserat upprättade handlingar som ges till en part och att de centrala åtgärderna inom kvalitetssäkringen har dokumenterats.

Enligt 28 c § i informationshanteringslagen ska myndigheten övervaka kvaliteten och innehållets felfrihet i ärenden som avgörs automatiserat. I bestämmelsen föreskrivs också om riskhantering och planering av förfarandet för att korrigera upptäckta fel.

MDB har dokumenterat metoderna för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll och fastställt vilka personer som ansvarar för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll.

Innan det automatiserade beslutsförfarandet togs i bruk har MDB genom omfattande testning försäkrat sig om att det automatiserade beslutsförfarandet motsvarar behandlingsreglerna. Dessutom har myndigheten försäkrat sig om att ett gott språk används i de handlingar som upprättas automatiserat, och språket i myndighetens beslut vårdas regelbundet.

MDB har dokumenterat hur det automatiserade beslutsförfarandet övervakas efter införandet. Utöver en omfattande automatiserad testning genomförs kvalitetskontrollen i regel även genom att slumpmässigt välja vissa automatiserat avgjorda ärenden för manuell granskning. Förfarandena för hantering av eventuella felsituationer har planerats och dokumenterats.

en Information

MDB informerar på sin webbsida så som förutsätts i 28 e § i informationshanteringslagen om vilka ärenden som avgörs automatiserat, grunderna för det automatiserade beslutsförfarandet och andra uppgifter som är centrala med avseende på kundens rättigheter på adressen www.dvv.fi/sv/forfarande-vid-automatiskt-avgorande. Det gällande beslutet om införande publiceras på adressen www.dvv.fi/sv/beslut-om-inforande. Man kan också få beslutet om införande samt information om det automatiserade beslutsförfarandet genom att besöka kundtjänsten vid MDBs serviceställe eller genom att ringa telefontjänsten.

Stödtjänster för digitaliseringen och kompatibilitet 16.9.2024

Användning av uppgifter

Enligt 28 f § i informationshanteringslagen ska en myndighet utifrån en riskbedömning genom lämpliga tekniska åtgärder säkerställa att de uppgifter som används vid det automatiserade beslutsförfarande är uppdaterade och felfria.

MDB har utifrån en riskbedömning utvärderat hur uppdaterade och felfria de uppgifter som används vid det automatiserade beslutsförfarandet är, och genomfört de tekniska åtgärder som bedömts vara nödvändiga för att främja kvaliteten på såväl ansökan som de uppgifter som används vid handläggningen av ärendet.

Till automatiserat avgörande styrs endast sådana certifikatansökningar som har gjorts i samband med ansökan om identitetskort i polisens e-tjänst, vid polisens serviceställe för tillstånd eller vid en finsk beskickning utomlands avgörande och som har förmedlats till MDB för att avgöras automatiserat. Polisens e-tjänst/myndigheten som utfärdar identitetskort hanterar alla sökanden och säkerställer att den anhängiggjorda ansökan innehåller alla uppgifter som är nödvändiga för att ärendet ska kunna behandlas och avgöras automatiserat. När ansökan fylls i och behandlas utnyttjas uppgifter som antecknats i polisens system för identitetskort och pass och i MDB:s befolkningsdatasystem. Underhållet av uppgifter i systemen grundar sig i synnerhet på bestämmelser om tillgång till information och anmälningsskyldighet, med stöd av vilka man säkerställer att uppgifterna är aktuella och felfria.

Dataskyddslagstiftningen

Automatiserat beslutsfattande

Automatiserat beslutsfattande som gäller fysiska personers ärenden ska också uppfylla kraven i dataskyddsförordningen.

Artikel 22 i dataskyddsförordningen förutsätter nationell lagstiftning om automatiserat individuellt beslutsfattande. Den rättsliga grunden för den nationella lagstiftningen om automatiserat beslutsfattande finns i 8 b kap. i förvaltningslagen och 6 a kap. i informationshanteringslagen. Med denna lagstiftning har man fastställt de skyddsåtgärder som ska iakttas i det automatiserade beslutsfattandet. Beslut som fattas i det beslutsförfarande som avses i detta beslut om införande grundar sig på den här lagstiftningen och uppfyller villkoren i artikel 22 i dataskyddsförordningen.

Enligt dataskyddsförordningen ska skyddsåtgärderna för automatiserade avgöranden omfatta bland annat att den registrerade har rätt att kräva att en människa deltar i behandlingen av uppgifterna. I en situation där en parts yrkande godkänns på det sätt som förutsatts kan parten dock inte längre anses ha behov av dataskyddsriktigt skydd för att få beslutet behandlat av en människa (RP 145/2022 rd, s. 154). Den skyddsåtgärd som dataskyddsförordningen förutsätter genomförs i beslutsförfaranden som avses i detta beslut om ibruktagande så att endast sådana ansökningar där certifikatet beviljas i enlighet med ansökan avgörs automatiserat.

Information till den registrerade

Bestämmelser om den personuppgiftsansvariges informationsskyldighet och förfarandena i anslutning till den finns i artiklarna 12, 13 och 14 i dataskyddsförordningen. Den personuppgiftsansvarige ska direkt med stöd av dataskyddsförordningen informera den registrerade

Stödtjänster för digitaliseringen och kompatibilitet 16.9.2024

om det automatiserade beslutsfattandet. Syftet med bestämmelsen är att den registrerade ska få en fullständig och tydlig helhetsbild av behandlingen av personuppgifterna.

MDB har i det automatiserade beslutsförfarandet beaktat bestämmelserna om information till den registrerade. En person som ansöker om identitetskort med medborgarcertifikat får nödvändiga uppgifter om hur det automatiserade beslutsförfarandet används och om hur ansökan om medborgarcertifikat avgörs automatiserat både från myndigheten som utfärdar identitetskort/webbplatsen för myndigheten som utfärdar identitetskort och från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata/Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas webbplats.

Konsekvensbedömning om dataskydd

I artikel 35 i dataskyddsförordningen föreskrivs om konsekvensbedömning avseende dataskydd. Enligt punkt 3 a i artikeln ska en konsekvensbedömning av dataskyddet göras särskilt då behandlingen av personuppgifter innebär en systematisk och omfattande bedömning av fysiska personers personliga aspekter som grundar sig på automatisk behandling, inbegripet profilering, och på vilken beslut grundar sig som har rättsliga följder för fysiska personer eller på liknande sätt i betydande grad påverkar fysiska personer.

Innan det automatiserade beslutsförfarandet togs i bruk har MDB utarbetat och godkänt en sådan konsekvensbedömning som avses i dataskyddsförordningen.

Förteckning över handlingar som ligger till grund för beslutet om införande

Beslutet om införande grundar sig på följande handlingar:

- dokument om uppgiftsfördelningen enligt 28 a § 1 mom. i informationshanteringslagen DVV/V/01352/2024
- dokumentation av behandlingsregler enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen DVV/V/01352/2024
- dokumentation DVV/V/01352/2024 om kvalitetssäkring enligt 28 c § 3 mom. i informationshanteringslagen och dokumentation om kvalitetskontroll enligt 28 c § 2 i informationshanteringslagen
- konsekvensbedömning avseende dataskydd DVV/V/01352/2024

Förvaringstid

MDB bevarar beslutet i minst fem år efter att det automatiserade beslutsförfarandet tagits ur bruk.

Tidsfristen börjar löpa från ingången av kalenderåret efter att förfarandet togs ur bruk. Förvaringstiden grundar sig på 28 d § 3 mom. i informationshanteringslagen.

Stödtjänster för digitaliseringen och kompatibilitet 16.9.2024

Ändringssökande

Ändring i detta beslut om införande får inte sökas (6 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019)).

Kontaktuppgifter

Medborgarrådgivningen ger mer information om frågor i anslutning till beslutet om ibruktagande tfn 0295 000. Närmare information om hur man kontaktar MDB för att erhålla ytterligare uppgifter finns på MDBs webbplats.

Beslutsfattare

Enligt arbetsordningen för MDB har enhetsdirektören beslutanderätt i ärenden som gäller användning av automatiserat beslutsförfarandet enligt 28 d § i lagen om informationshantering (beslut om införande). Vid MDB avgörs ärendena efter föredragning.

Mikko Pitkänen

direktör

Jaripekka Turtiainen

ledande sakkunnig